

OPEN BOOK PELVİS YARALANMASI; OLGU SUNUMU

Nuray Kılıç^{1*}, Dilek Atik²

¹Manisa Alaşehir Devlet Hastanesi, Manisa

²Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Karaman

*Sorumlu yazar, kilicnuray1@gmail.com

ÖZET

Acil servise pelvik travması ile gelen hastanın hemodinamik olarak stabilitesi belirlenmeli, mortalite ve morbidite açısından risk oluşturacak yaralanmalar uygun ve hızlı bir şekilde değerlendirilmelidir. Ciddi pelvis yaralanmaları multidisipliner yaklaşım gerektirir ve genellikle multisistem travmaları ile birlikte görülür. Şiddetli pelvik travmalarında hemoraji en önemli ölüm nedenidir. Risk altında hastalar acil hekimi tarafından hızlıca tanımlanmalı ve vakit kaybetmeden ilk müdahaleye başlanıp ilgili branşlarca ileri tetkik ve tedavi başlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Pelvik travması, hemoraji, Open book pelvik kırıkları

ABSTRACT

The hemodynamic stability of the patient who comes to the emergency department with pelvic trauma should be determined, and injuries that may pose a risk in terms of mortality and morbidity should be evaluated appropriately and quickly. Serious pelvic injuries require a multidisciplinary approach and are often seen with multisystem traumas. Hemorrhage is the most important cause of death in severe pelvic trauma. Patients at risk should be identified quickly by the emergency physician, and the first intervention should be started without wasting time, and further examination and treatment should be started by the relevant branches.

Keywords: Pelvic trauma, hemorrhage, Open book pelvic fractures

GİRİŞ

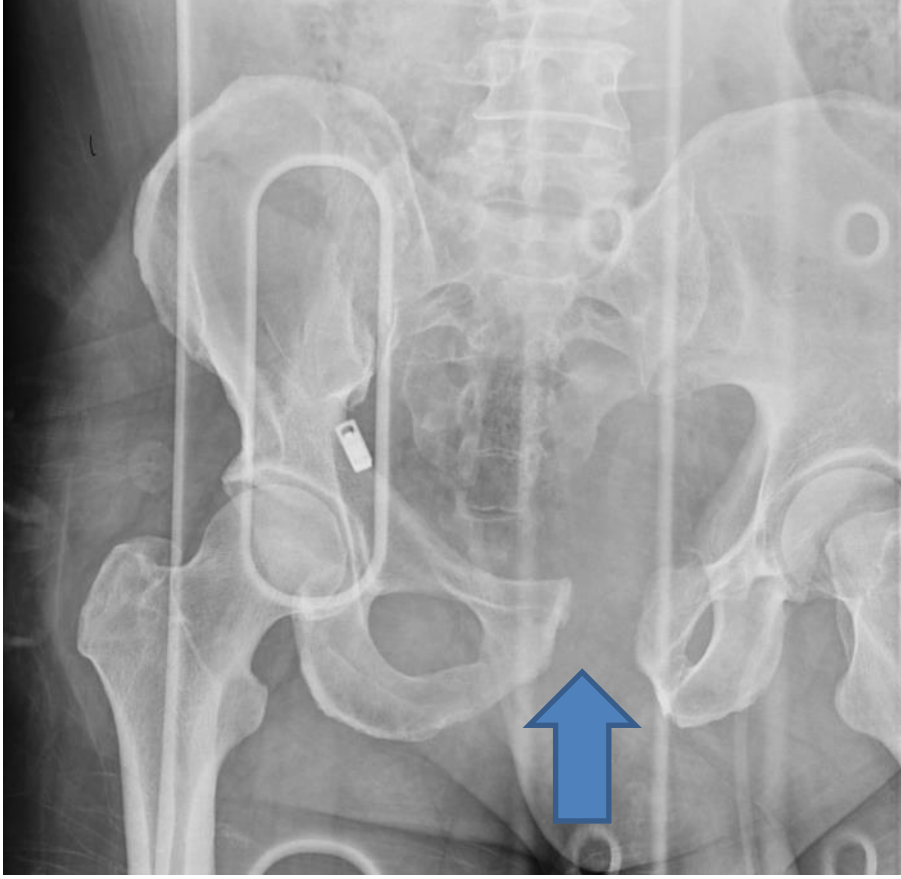
Pelvis ilium, ischium, pubis, sakrum ve koksiks'in birleşmesi ile oluşur. Vücut ağırlığının taşınmasını sağlayan kas ve önemli vasküler yapıları için koruma görevi görür. Pelvis gövde ve alt ekstremitelerde arasında vasküler, nörolojik yapılar için hayati önem taşımaktadır. Şiddetli pelvik travmalarında hemoraji en önemli ölüm nedenidir (1). Gastrointestinal ve genitoüriner organ pelvis kemiği içerisinde korunur. Bu nedenle pelvisin en önemli görevleri koruma, destekleme ve kan dolaşım sistemidir (2).

Yüksek enerjili pelvis yaralanmalarının %25'ini Open book pelvik kırıkları oluşturur. Genellikle multisistem travma ile birlikte görülür. Open book pelvik kırıkları ya da açık kitap kırığı aynı zamanda anterior-posterior kompresyon kırığı olarak da adlandırılır. Pelvisi ön-arka yönde şiddetli kuvvet sonrası gerçekler. Şiddetli kuvvete maruziyet sonrası simfizis pubis genişler, aynı bir kitap gibi açılır. Bu açılma ya da genişleme ile birlikte sakral bağlar ve sakroiliak bağlar dahil tüm destekleyici bağ, kas ve vasküler grupları bozulabilir. Bununla birlikte hastanın hemorajik riski artar (3).

Bu vakada künt travma sonrası simfizis pubiste genişleme ve psoas kas etrafına kanaması olan bir hastanın durumu ele alınmıştır.

VAKA TAKDİMİ

60 yaşındaki erkek hasta künt travma sonrası acil servise getirildi. Hastanın bilinci açık, oryante ve koopere idi. Hastanın vitallerinde tansiyon 110/70 mmHg, nabız 110/dk, hava odasında oksijen saturasyonu 98 ve ateş 36.7°C olarak ölçüldü. Fizik muayenesinde sağ lomber flank alanda dermaabrazyonu ve ele gelen hematomu vardı. Ayrıca sağ iliak alanda daha fazla olmak üzere pelviste şiddetli ağrısı mevcuttu. Hastanın pelvis alanında ciddi ağrı ve taşikardik olması nedeniyle, pelvik volümü azaltma amacıyla çarşaf bağlama ile pelvis sabitlendi. İlk olarak acil servisin içinde yer alan röntgen odasında hızlıca pelvik grafiler elde edildi. Simfizis pubisdeki ciddi genişleme ve sağ iliak kanatta parçalı deprese fraktür mevcuttu. Açık kitap kırığı olarak da bilinen bu yaralanmanın tanısı konduğunda ortopedi hekimine konsülte edildi.

Şekil 1. Simfizis Pubis'deki genişleme (Open Book pelvis fraktürü)

Yüksek enerjili künt travmada oluşabilecek intraabdominal hasarı görmek için hastanın tüm batin tomografileri istendi. Hastanın mevcut haliyle solid organ hasarı izlenemedi. Fakat sağ iliopsoasta kalınlaşma ve dansite artımı izlendi. Ayrıca S1 vertebra düzeyinde kortikal düzensizlik izlendi. Bu durum yüksek enerji sonrası posterior S1 ligamentlerin hasarını akla getirdi. Ayrıca bu görüntüler sonrasında hastamızda akut hemoraji olduğunu karar verildi. Hastamız acil ameliyata alındı.

Şekil 1. Sağ iliak kanat fraktürü ve sağ iliopsoas'da kalınlaşma (hemoraji)

SONUÇ-TARTIŞMA

Bilindiği üzere major pelvik yaralanmalarda hemoraji en önemli ölüm nedenidir. Pelvik kırıklara bağlı kanamalar presakral ve lumbal pleksuslarından, iliak veya femoral arterlerden veya direkt kırık alanından kaynaklanabilir (4). Risk altındaki hastalar hızlı bir şekilde tanımlanmalıdır.

Anterior superior iliak spinaya önden gelen kuvvetler sonucu açık kitap kırığı olarak da bilinen pelvis kırıkları oluşabilir. Bu yaralanma yüksek enerjili künt pelvis travmalarından sonra meydana gelir. Bu tür yaralanmalar farklı mekanizmalarla da oluşabilir. En sık görünen nedeni pelvik halkayı öne doğru bozan bir ön-arka sıkıştırma kuvvetidir (5).

Unutulmamalıdır ki, travmatik pelvik fraktürlerinde nörolojik hasar, genitoüriner ve gastrointestinal yaralanmalar eşlik edebilir (6). Hızlı yapılan ilk müdahaleler hastayı ileride yaşayacağı komplikasyonlardan koruyabilir. Ayrıca acil servis hekimi radyolojik tetkiklerde gördüğü bulguları iyi analiz edebilmesi hasta için hayat kurtarıcıdır.

KAYNAKLAR

1. Huang GB, Hu P, Gao JM, Lin X. Analysis of early treatment of multiple injuries combined with severe pelvic fracture. Chinese Journal of Traumatology 2019;22(3):129-33.
2. Yılmaz Kılıç T, Uz İ. (2019), Ortopedik Aciller. Kongre Kitabevi, Ankara.
3. Tintinalli JE. (2016), Tintinalli's Emergency Medicine. 8th ed.
4. Elhence A, Gahlot N, Gupta A, Garg P. Internal Pudendal Artery Injury Following An Open Book Pelvic Fracture: A Case Report. Malaysian Orthopaedic Journal 2020;14(3):180.

5. Alzahrani AM, Aldosari SS. (2020), Pelvic Open Book Injuries. Fracture Reduction and Fixation Techniques. Springer.
6. Habib N, Filardo G, Delcogliano M, Arigoni M, Candrian C. An algorithm to avoid missed open-book pelvic fractures. *Eur Rev Med Pharmacol Sci.* 2018;22(10):2973-7.